

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет східної і слов'янської філології

(назва факультету)

Кафедра східної і слов'янської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія польської мови

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)

спеціальність 035 Філологія
(шифр і назва)

спеціалізація 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська
(назва)

освітній рівень перший (бакалаврський)
(бакалавр, магістр)

освітня програма Польська мова і література, друга іноземна мова, переклад
(назва)

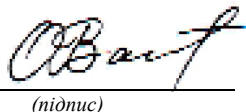
статус дисципліни Нормативна
(нормативна чи вибіркова)

Форма здобуття освіти денна
Навчальний рік 2023/2024
Семестри VI
Кількість кредитів ECTS 3
Мова навчання українська, польська
Форма підсумкового контролю іспит

Розробники: к.ф.н., доцент кафедри східної і слов'янської філології Сидяченко Н.Г.

Схвалено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології
протокол № 17 від «08» червня 2023 року

Завідувач кафедри
східної і слов'янської філології

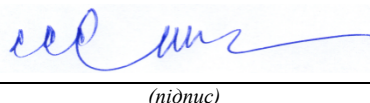

(підпис)

(О. Р. Валігура)
(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету східної і слов'янської філології
протокол № 12 від «12» червня 2023 року

Голова вченої ради факультету

(підпис)

(С. В. Сорокін)
(прізвище, ініціали)

1. Мета вивчення навчальної дисципліни:

Курс «Історія польської мови» розроблений для студентів третього року навчання. Мета викладання дисципліни у лінгвістичному вищому навчальному закладі полягає в ознайомленні студентів із періодами формування польської мови та ключовими тенденціями, що вплинули на її розвиток, а також у наданні студентам знань про розвиток і становлення польської літературної мови від дописемного періоду до наших днів. Мета курсу передбачає здобуття базових знань про структуру польської мови на різних етапах становлення, її місце в мовній сім'ї та про історичну роль польської мови в світі. У результаті вивчення курсу студент повинен:

знати

- яке місце посідає польська мова в генеалогічній та типологічній класифікаціях мов світу;
- методи вивчення історії мови;
- джерела, основні періоди й тенденції розвитку польської літературної мови;
- зв'язок історії літературної мови з історією національної та світової літератури, з культурно-історичними стилями;
- роль, яку відіграє літературна мова у житті сучасного польського суспільства.

вміти

- порівнювати, аналізувати тексти пам'яток;
- працювати з науковою літературою;
- визначати періоди у розвитку польської мови;
- характеризувати основні мовні процеси кожного періоду розвитку польської мови.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) **3** кредити ЄКТС; **90** годин, у тому числі:

лекції	– 20 год.
семінарські	– 0 год.
практичні заняття	– 14 год.
консультації	– 0 год.
самостійна робота	– 56 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Успішне опанування курсів «Польська мова», «Вступ до польської філології», «Історія польської літератури», «Основи загального мовознавства».

Знання теоретичних основ курсів «Основи загального мовознавства», «Лексикологія польської мови».

4. Анотація навчальної дисципліни:

галузь знань:	03 Гуманітарні науки
спеціальність:	035 Філологія
спеціалізація:	035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська
освітній рівень:	перший (бакалаврський)
компонент ОП:	навчальна дисципліна
назва дисципліни:	Історія польської мови
код навчальної дисципліни:	ОК 14
статус дисципліни:	нормативна
курс:	III
навчальний рік:	2023-2024
семестр:	VI

Мета. Курс навчальної дисципліни «Історія польської мови» має теоретично-практичну спрямованість і передбачає вивчення історію виникнення і розвитку польської мови, особливостей її формування, розгалуження та поширення; формування у студентів наукового уявлення про склад мови, про окремі одиниці мовної системи і закономірності їх функціонування в мові, а також про теоретичні основи наукових методів, що застосовуються в лінгвістиці; розвиток у студентів мовленнєвої культури.

Завдання: навчальної дисципліни передбачають отримання студентами знань про джерела, динаміку, основні періоди (епохи та доби) й тенденції розвитку польської літературної мови на тлі основних віх історії Польщі та її культури; про роль польської мови в національному відродженні; та набуття умінь інтерпретувати писемні пам'ятки; розглянути питання про походження польської мови, історію її формування; ознайомитися з основними теоріями щодо походження мови, провести їх аналіз; дізнатися про процес еволюції польської мови від її найпростіших форм до сьогодення; ознайомитися з процесом формування лінгвістичних груп, визначити їх особливості; розглянути поняття лінгвістичної еволюції; розглянути анклав мови; дати систематичні наукові відомості про систему мови відповідно до сучасного рівня наукового лінгвістичного знання; навчити студентів аргументовано оцінювати різні підходи до рішенням теоретичних проблем; закласти основу подальшого продуктивного використання систематизованих теоретичних і практичних знань в області досліджуваної дисципліни при вирішенні соціальних і професійних завдань, які мають на увазі професійну взаємодію в різних областях практичного застосування лінгвістичного знання.

Зміст навчальної дисципліни розрахований на один семестр, розкривається в одному модулі:

Модуль 1:

- Змістовий модуль 1. Дописемна та писемна епохи (старопольська та середньопольська доба) (кількість тем – 5).
- Змістовий модуль 2. Новопольська доба (кількість тем – 6).

Тривалість:

VI семестр: 3 кредитів ЄКТС, 17 тижнів, 2 годин на тиждень.

Оцінювання:

VI семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 модульна контрольна робота, підсумковий контроль – іспит.

5. Завдання (навчальні цілі):

Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:

інтегральної компетентності (ІК):

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних компетентностей (ЗК):

- **ЗК 3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- **ЗК 4.** Здатність бути критичним і самокритичним;
- **ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;
- **ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- **ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- **ЗК 8.** Здатність працювати в команді та автономно;
- **ЗК 9.** Здатність спілкуватися іноземною мовою;
- **ЗК 10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- **ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- **ЗК 13.** Здатність проведення досліджень на належному рівні;
- **ЗК 15.** Уміння цінувати різноманіття мов та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.

фахових компетентностей (ФК):

- **ФК 1.** Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;
- **ФК 2.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;
- **ФК 3.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється);

- **ФК 4.** Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(сться), описувати соціолінгвальну ситуацію;
- **ФК 7.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації);
- **ФК 8.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;
- **ФК 9.** Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
- **ФК 10.** Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів;
- **ФК 14.** Здатність розуміти сутність польської мови як мови нацменшин у багатокультурному регіоні пограниччя;
- **ФК 16.** Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови.

предметних компетентностей:

- здатність визначати закономірності розвитку польської мови;
- здатність виділяти характерні риси кожного періоду розвитку польської мови;
- здатність аналізувати і аргументувати різні підходи та концепції щодо слова як основної одиниці мови, зв'язок між мовою і мисленням, словом і поняттям;
- здатність розуміти шляхи поповнення та розвитку словникового складу польської мови.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1. Знати:			
1.1.	Знати предмет, завдання, цілі та наукові методи дослідження історії польської мови.	Практичні заняття, самостійна робота. Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи. Методи стимулювання мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.	Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни). Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання. Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи). Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).
1.2.	Основні етапи історичного розвитку польської мови; зміни, які відбувалися на різних мовних рівнях протягом кожного з етапів.	Практичні заняття, самостійна робота. Методи організації та	Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни).

		<p>здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи.</p> <p>Методи стимулювання мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача.</p> <p>Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.</p>	<p>Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання.</p> <p>Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи).</p> <p>Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).</p>
1.3.	Знати ключові письмові пам'ятки польської мови.	<p>Практичні заняття, самостійна робота.</p> <p>Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи.</p> <p>Методи стимулювання мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача.</p> <p>Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.</p>	<p>Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни).</p> <p>Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання.</p> <p>Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи).</p> <p>Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).</p>
1.4.	Знати головні дослідження польських мовознавців, присвячені історії мови.	<p>Практичні заняття, самостійна робота.</p> <p>Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи.</p> <p>Методи стимулювання</p>	<p>Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни).</p> <p>Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання.</p> <p>Модульний контроль (оцінювання</p>

		<p>мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача.</p> <p>Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.</p>	<p>модульної контрольної роботи).</p> <p>Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).</p>
2. Вміти:			
2.1.	Аналізувати мову літературних творів із точки зору відповідного етапу розвитку польської мови.	<p>Практичні заняття, самостійна робота.</p> <p>Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи.</p> <p>Методи стимулювання мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача.</p> <p>Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.</p>	<p>Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни).</p> <p>Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання.</p> <p>Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи).</p> <p>Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).</p>
2.2.	Порівнювати окремі факти і процеси, які відбувалися в історії польської мови з подібними явищами в історії української та інших слов'янських мов.	<p>Практичні заняття, самостійна робота.</p> <p>Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи.</p> <p>Методи стимулювання мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача.</p> <p>Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий,</p>	<p>Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни).</p> <p>Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання.</p> <p>Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи).</p> <p>Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).</p>

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.					+	+	+	+
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.					+	+		+
ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.					+	+		+
ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини.		+			+			
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, приборчниками різних політичних поглядів тощо.							+	+
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.		+			+	+		
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	+	+	+	+				
ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	+	+	+	+	+			
ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.	+	+	+	+	+	+		
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.	+	+	+		+	+		
ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.	+	+	+		+	+	+	+
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.					+	+	+	+
ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 21. Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної, акцентуаційної та стилістичної норм польської мови та другої іноземної мови в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі контекстів згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 23. Здійснювати науковий аналіз мовного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення у процесі практичної діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів):

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна позааудиторна робота студента	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР)	20
	3. Іспит	30
	Разом:	100

8.1. Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР;
- підсумкове оцінювання: іспит;
- умови допуску до іспиту: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти протягом вивчення навчальної дисципліни

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів III курсу першого (бакалаврського) рівня з навчальної дисципліни «Історія польської мови» зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська передбачає оцінювання таких видів навчальної діяльності студентів:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
усне та письмове виконання вправ для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності за темою модуля, поточні тести, перекази, бесіди, діалоги, полілоги тощо.	виконання вправ за тематикою модулів, написання творів та есе за тематикою, що вивчається, перекладів, робота зі словниками, довідниками та енциклопедіями тощо.	лексичні, граматичні тести, диктанти-переклади, контрольні письмові роботи тощо.

Рейтинг модуля з навчальної дисципліни «Історія польської мови» для студентів III курсу першого (бакалаврського) рівня обчислюється наступним чином.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 10¹. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (50 балів)

Рівень активності студента на практичному занятті оцінюється за **4-бальною системою**:

Відмінно – 5 балів – виставляється, якщо студент демонструє вільне володіння матеріалом теми; вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти; вміє аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки; за суттєві доповнення до відповідей інших студентів, що є свідченням систематичної підготовки студента до заняття;

Добре – 4 бали – виставляється за наявність переважно повної і ґрунтові відповіді студента; допущені неточності у визначенні понять та категорій не мають суттєвого значення; відповідь на проблемні питання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти. Доповнення є свідченням систематичної підготовки студента, але виявляють репродуктивні знання студента, а не узагальнення, власні судження тощо;

Задовільно – 3 бали – виставляється, якщо студент частково володіє матеріалом теми; формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначенні понять та категорій, нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання;

Незадовільно – 2 бали – виставляється, якщо студент демонструє нездатність розкрити питання; допускає багато суттєвих помилок у визначенні понять та категорій.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом на семінарсько-практичних заняттях, як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Якщо студент не відвідав жодне практичне заняття модуля, йому виставляється **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів складається з виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, рефератів). Рівень виконання самостійної роботи студентом оцінюється за 4-бальною шкалою:

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить 4,33, з округленням до десятої частки – 4,3. Отриману оцінку множимо на 10: 4,3x10=43. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Відмінно – 5 балів – виставляється за умови, якщо робота виконана бездоганно, творчо і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок, оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Добре – 4 бали – виставляється за умови, якщо робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки; відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Задовільно – 3 бали – виставляється за умови, якщо робота містить помилки, відбиває недостатній рівень (або відсутність) логічності, обґрунтованості, самостійності, творчого підходу та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань;

Незадовільно – 2 бали – виставляється за допущення грубих помилок, за поверховість, фрагментарність, несамостійність висновків, або за не самостійно виконане завдання (списане); виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.

Якщо студент не виконав жодного із завдань позааудиторної самостійної роботи, йому виставляється **0** балів.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом за виконання самостійних письмових завдань з кожної теми модуля.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 10^2 . Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних дисциплін. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

За рішенням кафедри згідно з установленими кафедрою критеріями поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися за **10-бальною** шкалою (від 0 до 10). У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до цілого числа. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 5^3 .

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Відповідно до Положення про модульну контрольну роботу з практичних мовних дисциплін для студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти з кожної практичної мовної дисципліни. Виконання студентами МКР спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними всього навчального матеріалу, що входить до кожного модуля: матеріалу, що підлягає вивченню як під час аудиторної, так і самостійної роботи.

Критерії оцінювання кожного із завдань, а також всієї МКР (її письмової і усної частин) фіксуються безпосередньо в модульній контрольній роботі. МКР затверджуються на засіданні кафедри й оформляються належним чином іноземною мовою, що вивчається.

² Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить $4,33$, з округленням до десятої частки – $4,3$. Отриману оцінку множимо на 10 : $4,3 \times 10 = 43$. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

³ Наприклад, впродовж семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «3», «5», «7», «6», «9», «8». Середня арифметична оцінка становить $6,3$, з округленням до цілого числа – 6 . Цю оцінку множимо на 5 : $6 \times 5 = 30$. Отримане число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

МКР виконуються всіма студентами певної академічної групи певного курсу факультету в установленій в Університеті період. На контроль виносяться лише ті варіанти МКР, які затверджені кафедрою. Науково-педагогічні працівники повинні здійснювати заходи щодо створення умов для об'єктивного виявлення й оцінки результатів навчання студентів – перевірки рівня володіння студентами всіма видами мовленнєвої діяльності, рівня сформованості навичок вживання мовного матеріалу та вмінь говоріння.

Структура модульної контрольної роботи з практичних мовних дисциплін. Зміст МКР з практичної дисципліни регламентується на засіданні кафедри східної і східної філології. За рішенням кафедри МКР з практичних мовних дисциплін виконується в письмовій або в письмовій та усній формі та передбачає перевірку:

- рівня володіння студентами такими видами мовленнєвої діяльності: говоріння; аудіювання; читання; письмо; медіація або переклад;
- рівня сформованості навичок вживання мовного матеріалу: лексичного; фонетичного; граматичного.

Помилки в модульній контрольній роботі не виправляються. Викладач лише підкреслює їх, зазначаючи на полях тип помилки: фактична, орфографічна, граматична, лексична, стилістична тощо.

Підсумкова оцінка за МКР виставляється в модульній контрольній роботі прописом в національній 4-бальній системі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і засвідчується підписом викладача із зазначенням дати. Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту:

відмінно	– 20 балів;
добре	– 16 балів;
задовільно	– 12 балів;
незадовільно	– 8 балів;
неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня	– 0 балів.

Кожне із завдань МКР може оцінюватися за 4-бальною національною або, згідно з рішенням кафедри, – за багатобальною шкалою (*максимум 50 балів* за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку, і *максимум 20 балів* за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту). За умови застосування накопичувальної системи, при розподілі максимальної кількості балів для кожного завдання МКР необхідно враховувати складність і важливість кожного з них.

Після проведення МКР викладачі в 3-денний термін обов'язково знайомлять кожного студента як з його оцінкою за МКР, так і з отриманою оцінкою за вивчення відповідного модуля.

Підсумкове оцінювання – іспит

Студентам, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **63 – 70**, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою «**відмінно**», за шкалою ЄКТС – **А. Підсумковий рейтинговий бал** виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового бала студента **30 балів**.

Екзамен може відбуватися в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на іспиті у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

відмінно	– 30 балів;
добре	– 23 бали;
задовільно	– 18 балів;
незадовільно	– 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента.	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР).	20

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	Задовільно
60 – 65	E	
1 – 59	FX	Незадовільно

Якщо студент на екзамені з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **E**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Критерії оцінювання відповіді на іспиті

Іспит відбувається в усній формі, письмовій формі або може складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на екзамені у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

Відмінно – 30 балів – виставляється за бездоганну, повну, ґрунтовну, безпомилкову відповідь, вияв власної думки, творчість при перекладі лексичних одиниць, відповідність усного та писемного мовлення наявним мовним стандартам;

Добре – 23 бали – виставляється за повну, ґрунтовну відповідь, вияв власної думки, творчість при перекладі лексичних одиниць, відповідність усного та писемного мовлення наявним мовним стандартам; однак студент припускається певних лексичних, фонетичних або граматичних помилок, або допущені певні неточності у відповіді;

Задовільно – 18 балів – виставляється за умови розкриття завдання, але неповну, неточну відповідь, за продемонстрований недостатній рівень обґрунтованості, самостійності, творчого підходу у вирішенні проблеми; студент припускається багатьох стилістичних, лексичних, фонетичних або граматичних помилок, або допущено багато неточностей у запропонованих завданнях;

Незадовільно – 0 балів – виставляються за умови невідповідності змісту виконаної роботи запропонованим завданням; за низький рівень виконання практичного завдання із допущенням неточностей, невідповідностей, наявністю грубих стилістичних, лексичних, фонетичних або граматичних помилок, поверховість та відсутність творчого підходу у виконанні завдань; за фрагментарну відповідь із грубими помилками та неточностями.

Якщо студент на іспиті з навчальної дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **E**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

8.2. Організація оцінювання:

1. Методи *семестрового* контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює **50**.

Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практичних занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:

– методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення;

– методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання.

2. Методи *проміжного* контролю – відбуваються в листопаді і березні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.

3. *Модульна контрольна робота* – максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу дорівнює **20**. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.

4. Методи *підсумкового* контролю – іспит, який відбувається в усній формі, письмовій формі або складається з письмової та усної частин (зміст і форма іспиту регламентується на засіданні кафедри);

– максимальний екзаменаційний бал становить **30**.

5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за *дистанційною формою* навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін⁴.

8.3. Шкала відповідності оцінок:

Іспит:

Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумковий рейтинговий бал
Відмінно	A	90 – 100
Добре	B	82 – 89
	C	75 – 81
Задовільно	D	66 – 74
	E	60 – 65
Незадовільно	FX	0 – 59

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь го	у тому числі					ус ь го	у тому числі				
л		п	Лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Семестр VI. Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Дописемна та писемна епохи (старопольська і середньопольська доба).												
Тема 1. Джерела вивчення історії польської мови. Періодизація історії польської літературної мови. Основні періоди та доби.	8	2				6						
Тема 2. Дописемна епоха в історії польської мови: загальна характеристика.	9	2	2			5						

⁴ <http://surl.li/cxvmy>

Тема 3. Старопольська доба: загальна характеристика історії польської мови та культури.	7	2			5						
Тема 4. Середньопольська доба (16-18 ст.)	9	2	2		5						
Тема 5. Епоха бароко та її значення для розвитку польської літературної мови.	9	2	2		5						
Разом за змістовим модулем 1	42	10	6		26						
Змістовий модуль 2. Новопольська доба.											
Тема 6. Доба Просвітництва і її значення для польської мови.	7	2			5						
Тема 7. Епоха романтизму та її вплив на розвиток польської літературної мови.	9	2	2		5						
Тема 8. Особливості польської мови кінця 19 – початку 20 ст.	7	2			5						
Тема 9. Особливості польської мови часів окупації та Другої світової війни.	9	2	2		5						
Тема 10. Вплив партійно-ідеологічних чинників на стан польської мови 50-80-х років ХХ століття. Поняття «новомови» та її головні прояви.	7	2			5						
Тема 11. Мовна свідомість сучасного польського суспільства та її прояви.	7		2		5						
Разом за змістовим модулем 2	46	10	6		30						
МКР №1	2		2								
Усього годин	90	20	14		56						

10. Рекомендовані джерела (у тому числі інтернет-ресурси):

Основна (базова):

1. Dubisz, S. (2002). *Język, historia, kultura*. Warszawa.
2. Klemensiewicz, Z. (1974). *Historia języka polskiego*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
3. Rybicka-Nowacka, H. (1990). *Szkice z dziejów polskiego języka literackiego*. Warszawa.
4. Walczak, B. (1995). *Zarys dziejów języka polskiego*. Poznań.

Додаткова:

1. Godyń, J. (1985). *Biblia a polszczyzna, [w:] Wpływ Biblii na literaturę polską*, (praca zbiorowa). Kraków.
2. Godyń, J. (2009). *Błędy językowe „wiecznie żywe”*. Kraków.
3. Karaś, M. (1970). *Historia języka polskiego w ujęciu Zenona Klemensiewicza*. „Poradnik Językowy”.
4. Ostrowska, E. (1978). *Bogurodzica – najstarszy wiersz polski*, [w:] także, *Z dziejów języka polskiego i jego piękna*. Kraków.
5. Ostrowska, E. (1978). *Kompozycja i artyzm językowy Kazań świętokrzyskich*, [w:] także, *Z dziejów języka polskiego i jego piękna*. Kraków.
6. Urbańczyk, S. (1978). *Bogurodzica. Problemy czasu powstania i tła kulturalnego*, „Pamiętnik Literacki” LXIX.

11. Додаткові ресурси (за наявності):

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- Aleksander Brückner, Słownik etymologiczny języka polskiego. – // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pl.wikisource.org/wiki/Indeks:S%C5%82ownik_etymologiczny_j%C4%99zyka_polskiego
- Narodowy Korpus Języka Polskiego: <http://nkjp.pl>

- Słownik PWN: <https://sjp.pwn.pl/>
- Wielki Słownik Języka Polskiego: <http://wsjp.pl>
- Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info
- Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/CZo0kp9>
- Інстаграм-сторінка секції полоністики: <http://surl.li/kpbjg>
- Інстаграм-сторінка Центру польської мови та культури імені Юліуша Словацького: https://instagram.com/cjikip_im._juliusza_slowackiego?igshid=OGQ5ZDc2ODk2ZA==
- Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: <https://slovphilology.knlu.edu.ua/>
- Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua
- Офіційний сайт Посольства Речі Посполитої: <http://surl.li/kpbjy>
- Фейсбук-сторінка секції польської мови КНЛУ: <http://surl.li/kkeso>
- Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <http://surl.li/howuj>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потребою):

- 1) Центр польської мови та культури імені Юліуша Словацького, ауд. 908, навчальний корпус № 3.
- 2) Мультимедійне обладнання, програма Microsoft Teams, Microsoft Word, Microsoft Powerpoint, Microsoft Forms, додатки платформи Microsoft Office 365 для дистанційного навчання.